

Kyrkonyheter 2012

Nunnebesök i Sverige

Två nunnor från Heliga Elizabeths kloster i Etna (USA) har besökt Sverige från den 10-23 januari (nya stilen). Moder Kypriane är en gammal studiekamrat till Fader Anders och Moder Justina är dotter till Biskop Johannes.

Renoveringen av kyrksalen i Vårberg klar

I september 2011, medan Fader Anders var på pilgrimsfärd till Helige Gregorios Palamas kloster i Kalifornien USA, påbörjade diakonen Fader Theocharis Agiokyprianites en renovering av kyrksalen i vår kyrka i Vårberg. Sedan kyrkan konsekrerades 1998 har kyrksalen endast målats om någon gång, men nu var det dags för en mer genomgripande renovering. Förutom att väggarna målats om i en annan nyans av vitt, har Templon (ikonostasen) marmoreras, väggfreskerna i absiden och kupolen bättrats på, ett väggparti byggts om, liksom delar av altaronrådet. Innanför Templon har speciellt platsen där prästerna tvår sin händer förskönats. Kyrkan har dessutom fått en bård på väggen runt om. Renoveringen har bekostats med cirka 100.000 från kyrkofonden och cirka 200.000 med gåvor. Golvet i kyrkan hade behövts bytas med vi kunde inte av ekonomiska skäl genomföra detta, då det skulle gått på ytterligare cirka 100.000. Förutom kyrksalen så har ytterligare rum målats om under 2012 och ett rum för kyrkans bokbord och försäljning av ikoner inretts.

Den Finsk-ortodoxa kyrkan välsignar en modern översättning av Chrysostomos liturgin

På Pingstdagen 2012 enligt västlig Paschalion* firades för första gången Chrysostomosliturgin på modern svenska i nyöversättning i Uspenskijkatedralen i Helsingfors. Liturgin sändes i finsk TV och senare under hösten i svensk TV.

Vi kommer givetvis inte använda den nya översättningen av Chrysostomosliturgin, då vi inte anser enkel normalprosa hör hemma i en kyrklig kontext och att detta inte heller hör hemma i den Ortodoxa kyrkans hävdvunna översättartradition. Däremot kan säkerligen detta översättningsprojekt vara användbart i andra sammanhang såsom akademiskt studium av liturghistorien. Vidare så presenterar översättningen ett bruk av Chrysostomosliturgin såsom den idag används inom den Finsk-ortodoxa kyrkan och detta bruk stämmer inte överens med hur vi firar den Gudomliga liturgin inom den gammalkalendariska Grekisk-ortodoxa kyrkan. Den gammalkalendariska rörelsen i Grekland betjänades från början av prästmunkar från det Heliga Berget, Athos, och vårt sätt att fira liturgi kommer därifrån.

* Den Finsk-ortodoxa kyrkan firar inte endast efter den nya stilens kalender utan har även ändrat datum för firandet av påsken (Paschalion, något som bestämdes vid det

första ekumeniska konciliet i Nicea år 325). Om man ändrar firandet av påsken så kommer även de fester som är beroende av dem att ändras, t.ex. Pingsten). Ingen annan ortodox kyrka har ändrat Paschalion från det första ekumeniska konciliet annat än den Finsk-ortodoxkyrkan, och vi anser förändringen vara okanonisk.

Biskops besök i Sverige och vigning av diakon Stefanos till präst

Den 23 maj/5 juni 2012 kom Biskop Kyprianos av Oreoi till Sverige för att med oss fira de Heliga Konstantin och Helenas festdag.

På onsdagen firades den Gudomliga liturgin i klostret med våra tre nunnor. På torsdagen firades den Gudomliga liturgin i Uppsala. Sällskapet fortstade sedan upp till Järbo, 15 km norr om Sandviken, för att välsigna grunden till ett kapell som en av våra församlingsbor håller på att bygga där tillägnat den Helige Josef. Biskop Kyprianos som nyligen hade varit i det Heliga Landet hade med sig stenar därifrån som infogades i muren. Vill man följa kapellbygget så finns en blogg med bilder på St. <http://chapelstjoseph.wordpress.com/>.

På lördagen firades den Stora Aftongudstjänsten med Lity följt av den Lilla Sena aftongudstjänsten med läsandet av en akathistos till Heliga Konstantin och Helena.

På söndag den 28 maj/10 juni firades hierarkisk liturgi och prästvigning av Fader Stefanos Jaerpenberg. Fader Stefanos har varit vår diakon i församlingen sedan år 2007 och är ett andligt barn till Biskop Johannes. I början på 1990-talet levde han några månader tillsammans med en annan av våra församlingsbor i vårt kloster i Fili, Grekland för att se om klosterlivet var den väg han skulle följa i livet. Efter några månader återvände han till världen och gifte sig så småningom med en troende från Ukraina. För det svenska Exarkatet var denna vigning extra värdefull. Då Biskop Johannes p.g.a. hälsoskäl inte längre kan fira den Gudomliga liturgin har det varit svårt för Fader Anders att betjäna två församlingar och ett nunnekloster. Vi önskar därför med emfas Fader Stefanos Chronia Polla och med detta många nåderika år som präst.

Tillbyggt gästhus i Heliga Philothei ortodoxa nunnekloster

Under sommaren 2012 startade ett tillbygge vid Heliga Philothei ortodoxa nunnekloster. Gästhuset har saknat WC och kök och detta har nu byggts till. Vår Metropolitan ville redan på tidigt 90-tal att klostret i huvudsak skulle ta emot gäster till klostret i en gäststuga och att klostrets huvudbyggnad skulle vara stängd för besökare. Nu när gästhuset fått sin tillbyggnad så kan nunnorna ta emot gäster i gästhuset och även tillaga enkelt fika där.

Fler monastiska institutioner i Sverige

Till vår stora glädje har vi fått reda på att fler monastiska institutioner kommit till stånd de senaste åren i Sverige. Vi har tidigare i vårt församlingsblad rapporterat om att ett nunnekloster vid namn Gudaföderskans intåg i templet etablerades 1998 på Ekerö i

Stockholm under serbisk jurisdiktion. Någon varaktighet blev det tyvärr inte, då byggnaden (enligt utsaga) vattenskadades. Nunnan som grundade klostret lever idag i Gävle och har övergått till tjeckisk jurisdiktion. Sedan har vi rapporterat om att den Heliga Treenighetens munkkloster (under serbisk jurisdiktion) grundats 2001 i Bredared, mellan Borås och Alingsås.

Under 2008 fick vi via Helsingborgs dagblad reda på att den Serbisk-ortodoxa kyrkan bygger om en bondgård till ett nunnekloster och biskopsbostad i Smedjeryd i Örskelljunga kommun tillägnat Heliga Gudsmoders beskydd. Egendomen införskaffades redan år 2000 och har sedan gradvis byggts om. Enligt den Serbisk-ortodoxa kyrkans hemsida ska klostret "innefatta ett bokförlag samt konstnärskoloni och är öppen för kristna möten och turistbesök". Studieförbundet Bilda berättar på sin hemsida att klostret ska bestå "av en kyrka, en prästgård, ett ringtorn, en inspirationssal med ateljé, ett konferensrum, en utställningslokal samt en klosterträdgård och utomhusmiljö med många vackra sittplatser och en vattendam" och att man under sommaren 2012 invigt ett två meter högt kors på klostrets ringtorn. På de skriftliga beskrivningar som vi funnit kan man konstatera att Smedjeryds klostertanke skiljer sig något från vad vi inom den grekisk-ortodoxa traditionen betonar när det gäller kloster och som vi vårdar inom vår synod, men vi hoppas ändå att detta kan bli en bra andlig oas för de serbisk-ortodoxa troende.

Avslutningsvis så har vi kunnat läsa om att Parisjurisdiktionen sedan några år tillbaka etablerat en skete i Norduppland. Under hösten 2012 har ärkeprosten arkimandrit Johannes från Norge, som är ansvarig för Skandinavien inom deras Exarkat, varit på besök i Sverige och vigt en syster Johanna till nunna. Sedan tre år tillbaka har hon levt som novis i Korsupphøjelsens skete i Vavd. Efter välsignelse från Hans Högvördighet Ärkebiskop Gabriel av Komana, Ekumeniske patriarkens exark, utförde arkimandrit Johannes ceremonin i närvaro och bönegemenskap med kyrkoherden Fader Angel, från Kristi förklarings rysk-ortodoxa församling i Stockholm och munkdiakonen Serafim.

Vi önskar alla försök att leva i klostergemenskap "Chronia Polla", många nåderika år, och ber att dessa nya monastiska institutioner alltmer ska bli likt andliga stjärnor som kan vägleda de ortodoxa troende i vårt andliga mörker i Sverige!

Festdag i Fili 2012

Som vanligt firades Heliga Kyprianos och Justinas festdag i vår Metropolitens kloster i Fili strax utanför Athen, Grekland, den 2/15 oktober. I år, liksom förra året, kunde endast en representant från Sverige delta, nämligen Fader Anders Åkerström. I år deltog 11 biskopar från 4 olika systerkyrkor i firandet. Frånvarande från vår synod var Ärkebiskop Chrysostomos av Etna, som av hälsoskäl inte längre kan flyga, och vår egen Biskop Johannes. Från vår rumänska systerkyrka kom biskoparna Dionisie av Galați och Antonie av Ploiești och från den Ryska utlandskyrkan kom biskop Kirill av

Voronezh som har sitt stift i Ryssland. Från vår bulgariska systerkyrka kom som vanligt Biskop Photii av Triaditza.

På söndagen före festdagen fick Fader Anders fira den Gudomliga liturgin med Biskop Auxentios av Photiki (som 1995 vigde honom till präst) och Fader Angelos i Heliga Änglars kloster i Afidnai. På vägen från Heliga Änglars kloster besökte sällskapet klostret Panagia Myrtidiotissa och fick med egna ögon se den förstörelse som branden två dagar före Theotokos avsomnande i augusti orsakat.

Dagen efter festdagen höll våra biskopar årlig synod. Bland de frågor som synoden i år tog upp märktes frågan om att inleda en officiell dialog med andra biskopar som följer den gamla kalendern i Grekland. En inofficiell dialog med Metropolit Kallinikos synod ägde rum för fyra år sedan, men den avbröts av den andra synoden. Under våren har dessutom vår synod sänt ut en encyklika till andra kanoniska ortodoxa kyrkor som följer den gamla kalendern med en uppmaning att om vi har samma teologiska åsikter om den sjukdom som drabbat den Ortodoxa kyrkan, vilken är orsaken till att vi tillbakahåller kommunion med den Grekiska statskyrkan, borde vi sträva efter att återupprätta kommunikation och kommunion oss emellan även om vi drar olika slutsatser om hur vi ska hantera den uppkomna situationen. En första kommuniké om dialogen skrevs under den 6/19 november 2012 har nu i december publicerats på Internet.

Ny ortodox publikation inom vårt Exarkat

Det stift som vårt exarkat tillhör Oropos och Fili har bestämt att börja ge ut en publikation tre gånger per år på sex språk med namnet "Uppbyggelse och tröst". Den ges nu ut på grekiska, engelska, franska, italienska, ryska och svenska av Heliga Änglars kloster, Afidnai, Grekland. Den kommer att gratis distribueras i församlingar tillhörande vårt Exarkat och på vår hemsida www.ortodoxakyrkan.se samt på vår synods hemsida

http://www.synodinresistance.org/Publications_en/OikodomiParamythia.html

Moder Philothei har insomnat i Herren

På torsdag kväll den 16 november (gamla kalendern), 2012, då vi firar minnet av den helige aposteln Matteus, somnade Moder Philothei stilla in i Herren p.g.a. hjärtsvikt vid 90 års ålder. Moder Philothei var grundare till vår synods lilla kloster utanför Grillby, nära Enköping.

Moder Philothei, vars mor var rysk ortodox, konverterade till den Ortodoxa kyrkan 1986 efter att under ett rikt liv ha bildat familj och pensionerats från sitt arbete först som tandläkare och senare som diakonissa i Svenska kyrkan. Kort därefter åkte hon till Grekland, till heliga Änglarnas kloster, nära Athén, där hon blev vigd till nunna 1987 och fick lära sig klosterlivets grunder. Efter en tids upplärning fick Moder Philothei i uppgift att åka tillbaka till Sverige och grunda ett kloster, vilket blev det första ortodoxa

klostret i modern tid i Sverige. 1988, vid 65 års ålder, lät Moder Philothei bygga upp ett nytt hus som skulle tjäna som klosterbyggnad på en tomt utanför Grillby och under de kommande åren lät hon även bygga en fristående kyrka tillägnad den Helige Nikolaos, förutom det kapell, tillägnat den Heliga Philothei, som byggts i huvudbyggnaden.

Moder Philothei arbetade hårt för att bygga upp klostret och göra det så likt sitt moderkloster i Grekland som möjligt. Hon var noggrann, hade en stark tro och en exemplarisk lojalitet till Metropolit Kyprianos . Hon utmärkte sig för sin kärlek till Gud, sin hängivenhet och varma humor. Särskilt under de senaste åren led hon av svåra hälsoproblem, men hon hanterade dem med stort tålamod och uthållighet i sin enskildhet.

I augusti 2011 skickades två nunnor från heliga Änglarnas kloster i Grekland för att hjälpa Moder Philothei, som det senaste året var rullstolsbunden och hade en kraftig nedsatt synförmåga, förutom hjärtsvikt och andningsproblem.

Heliga Änglarnas klostrets abbedissa, Moder Taxiarchia och en syster flög till Sverige för att vara med på begravningen som ägde rum i klostret lördagen den 18 november 2012 (gamla kalendern). Begravningen genomfördes av klostrets präst Fader Anders Åkerström och assisterades av Fader Stefanos Jaerpenberg från Heliga Konstantin och Helenas församling i Vårberg, Stockholm. En skara på cirka 40 personer; anhöriga, vänner, församlingsmedlemmar och grannar hade samlats för att hedra Moder Philotheis minne. Dr Lukas Pallis hade flugit från Grekland samma dag enbart för att kunna delta vid begravningen. Moder Philothei lades till sin sista vila i en grav på klostrets område och vi tror att hon fortsätter vara ibland oss genom sina förböner.*Evig åminnelse!*